

EESTI
POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 3 (265)

22. jaanuaril 1927 a.

VII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
poolaastas „ 500.—
veerandaastas „ 250.—

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
aastas Mk. 800.—
poolaastas „ 400.—
veerandaastas „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 „ „ 2000.—	1/8 „ „ 500.—
1/3 „ „ 1350.—	1/16 „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
Lehe eesküljel 75°/o, tekstis 100°/o kallim.

Adressi muutmine 30 mk.

Address kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543.

Sisu: 1) Politsei spordist ja sportlisest tegevusest Tartu-Valga prefektuuris. 2) Korralduste registreerimisest. 3) Mõnd sportlisest liikumisest politseis. 4) R. Lehova, Tänavvõitlusest. 5) Elukutselistest kuritegijatest. 6) Ametlik osa. 7) Väljamaalt. 8) Kuulutused.

Politsei spordist ja sportlisest tegevusest Tartu-Valga prefektuuris.

H. K.

Kui ühiskond, kus käimas alaline võitlus olemasolu eest, tarvitab ja nõuab terveid ja sportliselt karastatud inimesi, seda enam nõuab seda raske ja hädadohtlik politseiteenistus.

Sportlise ja kehalise kasvatusena politseis on meil alles algust tehtud ja arvan, ma ei eksin, kui selle alguse ühte loen politseikooli asutamisega. Muidugi olid politseis ka enne seda üksikud head sportlased ja tegutsesid üksikud spordiringid, kuid kõik see kandis täiesti juhuslist ja kohalist iseloomu. Tõsisest süstemaatilise kehalise kasvatusena ja spordi arendamisest politseis võib siiski rääkida ainult arvates politseikooli asutamisest, kelle ülesandeks on ka meie politsei koosseisu komplekteerimine. Peab tunnustama, et meie polit-

seikool sellel alal palju on teinud. Kuid meie ei tohi leppida sellega, mis koolis on tehtud, pealegi on koolist vilunud sportlaste-instruktorite käe alt läbi käinud politseinikkude arv veel võrdlemisi väike — koolis algatud tööd peame kohapeal sihikindlalt jätkama.

Suurimaks takistuseks tõsisele tööle politsei spordi alal kohtadel on kindlasti raha puudus. Puuduvad igasugused spordi riistad ja -abinõud, puuduvad spordi platsid, võimlad, isegi lihtsalt lahedamad ruumid. Teiseks annab ennast valusasti tunda vilunud, energiliste instruktorite puudus. Parandust tõi siia küll 1. a. augustikuul politseikooli juures korraldatud spordiinstruktorite kursuse, kuid neil instruktoritel, kuigi nad head spordimehed oleks,

on veel vähe vilumust teiste õpetamiseks. Oleks sellepärast soovida, et need kursused ei jääks viimasteks.

Ei saa etteheiteid tegemata jätta kohtadele juhtivatele ametnikkudele, samuti ka alluvatele, kes liig suurt ükskõiksust näitavad spordi vastu. See ei käi muidugi kõikide kohta, kuid piltlik näide selleks oli suvel Tartus, kus prefekti algatusel korraldatud harjutustel nii vähe inimesi käis, et juba mõne päeva pärast harjutustest osavõtt kõigile vabadele politseinikkudele sunduslikuks tuli teha. Siis aga hakati sellest pääsemiseks kõiksuguseid põhjusi otsima.

Kõigi takistuste peale vaatamata on püütud siiski kohtadel politseinikkude füüsilise arenemise alal midagi ära teha. Kuna minul andmed teiste prefektuuride kohta puuduvad, toon mõned andmed sportlissest tegevusest Tartu-Valga prefektuuris. Oleks väga soovitatav, et ka teiste prefektuuride sportlisse tegevuse kohta ilmuksid lühikesed ülevaated meie kutselehe veergudel.

Tartu-Valga prefektuuris võib sportlisse tegevuse alal kõne alla tulla peamiselt Tartu linn, kui suurema arvu politseinikkude koondamise koht.

Kuni käesoleva aasta kevadeni tegutses Tartus politsei spordiring, keda toetas kohalik politseinikkude kogu ja kelle tegevusest võtsid osa peale välispolitsei ka kriminaal- ja poliitilise politsei ametnikud. Käesoleva aasta kevadel liitus senini iseseisvalt tegutsenud spordiring kohalise politseinikkude koguga ja loota oli, et kogu sellel alal hakkab tegutsema hoogsamalt ja energilisemalt. Need lootused osutusid aga kahjuks petlikkudeks — liitumisega lõppes ka kogu ringi sportlisse tegevus.

Juuni algul alustati harjutusi kerge-spordi ja kehakasvatuse alal prefektuuri algatusel ja korraldusel. Kokkuleppel kohalise kaitsemalevaga, avanes võimalus selleks tarvitada kaks korda nädalas, iga kord 1½ tunniks, linna spordiplatsi. Samuti võimaldas kaitsemaleva harjutustel tarvitada ka nende spordiriistu ja -abinõusid, mis prefektuuril puuduvad täieliselt, kui mitte arvesse võtta politsei kogu päralt olevat mõnda üksikut riista.

Osavõtt harjutustest oli algul loid, mis pärast kõigile vabadele meeste osavõtt harjutustest sunduslikuks tuli teha. Paljudele see ei meeldinud, kuid asi paranes siiski tunduvalt. Suureks takistuseks oli vilunud instruktorite puudus, kuigi mitmed

politseiametnikud on kohalikes spordiseltsides tegevad. Alles augustikuu lõpul, kui politseikooli juures korraldatud spordikursustelt instruktorid konstaabel Saarepera ja kordnik Niilus tagasi jõudsid, avanes võimalus süstemaatiliselt ja korrapäraselt tööd jätkata. Kuid siis tuli sügis ja lõppesid välisharjutused.

Vaatamata takistuste ja lühikese aja peale, saavutati siiski tunduvald tagajärgi.

Harjutati peaaesjalikult jooksu, hüppeid, kettaheitet, kuulitõukeid ja odaviskeid. Peale selle mängiti Volley palli, millest osavõtt oli iseäranis elav. Kuna mitmed nooremad mängijad selles endid juba varemalt olid harjutanud ja osutusid võrdlemisi heade mängijatena, on loota, et tulevikus kujuneb hea Volley palli komando. Ka hüpete, jooksu, kuuli- ja kettaheitete ning odaviske alal tulid ilmsiks nii mõnedki head jõud, kelledest ajajooksul tublid sportlased võivad areneda. Suve lõpul läks korda moodustada ka jalgpalli meeskonda, kes aga ainult 2—3 korda sai harjutada.

Peale ülevalnimetatud spordiharude arendamist korraldati suve jooksul politseinikkudele ujumiskursusi. Selle eesmärgiks oli politseiametnikkudele, kes vähe ehk mitte sugugi ei osanud ujuda, selle äraõpetamine, kuna tegelises teenistuses seda tihti tarvis läheb. Kuid siin tuli jälle raskustega kokku põrgata, mille tõttu saavutatud tagajärjed palju jätvad soovida. Supelusmaja „Veesport“ võimaldas küll kaks korda nädalas politseinikkudele maksuta supelusmaja tarvitada, kuid, et Tartus on ainult üks sarnane asutus ja see päeval alati suplejatest täis kiilutud, oli politseiametnikkudel harjutamine võimaldatud ainult hilisematel õhtutundidel, peale kella 8. Sellel ajal aga käisid harjutamas ka „Veespordi“ omad liikmed, kellede hulgas mitmed naisterahvad, mille tõttu supeluskostüümita ei olnud võimalik suplemisest osa võtta, supelusülikondasid aga paljudel ei olnud. Pealegi ei julgenud mitmed vanemad mehed nii hilistel õhtutundidel enam vette minna. Teatud tagajärjed, kuid võrdlemisi nõrgad, saavutati siiski ka siin, ja tahaks loota, et sel aastal võimalus avaneb ujumise õpetamist paremini korraldada. Kursusi juhatas kordnik Raig, kes ise tuntud veesportlane.

Sügisel ilmade halvenemisega katkes tegevus välisspordi alal. Ruumide ja võimlemise abinõude puudusel ei ole või-

malik talvel kehakasvatuse tööd jätkata. Tartus on ainult üks võimla ja seda tarvitavad koolid ja kõiksugused organisatsioonid, mille tõttu võimla terve päev on kinni. Käesoleval aastal avanevad ka selleks loodetavasti paremad väljavaated, kuna linn praegu teist uut võimlat ehitab.

Kuid ka võimla ehk lihtsalt mõne saali või suurema ruumi kasutada saamise võimalus muutub praegustel tingimustel küsitavaks, sest kuigi vastavate organisatsioonide või ruumide omanikkude poolt äärmiselt vastu tullakse, kütte ja valgustuse raha tuleb ikkagi maksta, praegu ei ole aga prefektuuril selleks pennigi kasutada. Politseiametnikkude kogu toetuse peale spordi arendamise alal ei saa suuri lootusi panna, sest kogud on ise majandusliselt raskes seisukorras.

Väljaspool Tartut tehti kehalise kasvatuse tööga algust ainult Valgas, peale instruktor, vanem kordnik Purga kursustelt tagasijõudmist, kuid siin oli asi veel halvem — puudus spordiplats, puudusid igasugused spordi- ja võimlemisabinõud.

Maal asuvaid ametnikke ei olnud võimalik üldse kokku kutsuda, kuna nad tööga üle koormatud, seda enam, et osa ametnikke on suvekuudel puhkusel. Ka ei ole kehakasvatuse alal ühe ehk paari päevaga midagi ära teha, ja pikemaks ajaks maalt ametnikke ei saa ära võtta.

Enesekaitse ja kuritegijate kahjutuhtegemise võtete äraõpetamiseks on novembrikuu esimestest päevadest alates käimas Tartus Jiu-Jitsu kursused. Ruumide puudusel tuleb kursusi jaoskonna ruumides pidada, mis aga liiga kitsad. Puuduvad ka harjutusteks tarvilised matid. Osavõtt kursustest on kõigile ametnikkudele sunduslik ja selle läbiviimiseks on ametnikud kahte paralleelgruppi jagatud, kumbki grupp töötab 2 tundi nädalas, peale selle peetakse eraldi päeval harjutusi nende ametnikkudega, kellel millegi pärast võimalik ei olnud grupi harjutustest osa võtta. Kursustest võtavad osa ka raudteepolitsei Tartu abijaoskonna ametnikud. Instruktoriteks on konstaabel Saarepera ja kordnik Niilus. Kursustest võetakse osa elava huviga, näha on, et see spordiharu ametnikke iseäranis huvitab, mis ka arusaadav on, arvesse võttes Jiu-Jitsu tihedat ühendust politsei teenis-

tusega. Maa ametnikkudele korraldatakse lühikesed mõnepäevalised kursused kohadel jaoskondade juures, et neile võimaldada kõige tähtsamate võtete omandamist.

Kuna välisriikides riik politseiniku kehaliseks arendamiseks suuri summasid kulutab, ei ole minu teada, et meie politsei selleks otstarbeks markagi saanud, välja arvatud ehk politseikool. Kaitsemaleva ja sõjavägi saavad spordi arendamiseks riigilt tunduvald summe, neil on kasutada avarad ruumid, isegi vähemates üksustes on tarvilised spordiabinõud, sõjaväes töötavad juba pikemat aega pikaajalised kursused spordiinstruktoritele, kes, väeosa-desse jõudes, ainult sellel alal töötavad, politsei on aga kõige selle poolest täiesti vaesekslapseks jäänud.

Arvan, et just politseinik on see, kellele eestkätt õigus on oma tervise alalhoidmiseks ja karastamiseks toetust saada. Keegi ei salga spordi tarvidust kaitseväs, kuid kaitsevaelane lahkub aasta paari pärast ja võib olla ei tee iialgi enam spordiga tegemist. Kaitsemalevlastele on teenistus kõrvaliseks asjaks, politseinikule aga on tema amet elukutseks, tema on pühendanud kogu oma jõu ja elu selleks. Kas on suvi või talv, päev või öö, hea või halb ilm, ikka seisab ta oma postil, ikka täidab ta oma kohuseid, valmis olles iga minut kõige peale. Ja selle kõrval vabadel minutitel vilets katusekambrike ehk halvemal juhtumisel kõrts. Ei ole imeks panna, et meil just politseis antakse arstiabi kuludeks hiigla summad välja, kuid kõige parema ja radikaalsema rohu — spordi ja kehakasvatuse tarvitamiseks puudub raha. Usun, kui osagi arstiabi otstarbeks äratarvitatud rahast kehalise kasvatuse arendamiseks oleks määratud ja otstarbekohaselt ära oleks kasutatud, oleks olnud ka ülejäänud osa palju vähem.

Siin peab muudatus tulema, riik peab siin toetuse andmisega abiks ruttama, muidu ei suuda meie kehalist kasvatust politseis tarvilisele kõrgusele viia, ei suuda ka oma teenistuse kohuseid tarvilise korralikkuse ja tarviliste tagajärgedega täita.

Politseinik vajab tervet keha ja tervet vaimu.

Korralduste registreerimisest.

Aeg seab vahetpidamata üles uusi nõudeid, millest omakorda tingitud ka politseielus maksmapandavad uued korraldused. Peaaegu iga päev toob juure juhtnõore teenistusesse puutuva ühe või teise küsimuse käsitamise korra muutmiseks või täiendamiseks nii ringkirjade, käsukirjade näol, vastustena politsei eriajakirjas kui ka mitmel muul viisil. Nende korralduste eesmärk on alati üks ja samane — neid, kui paremaid, jäädvustada. Tihti aga ei leia meie seda; tihti ununevad need korraldused peagi, jättes järele ainult varju, oletuse mingist sarnasest.

Nende ridade eesmärk ongi kaasa aidata korralduste jäädvustamiseks.

Meil puudub nõue, et uue korralduse saamisel seda endise seesugusega kõrvu seataks, võrreldaks ja endisele vastavaid märkusi muudatuste või täienduste kohaselt tehtaks. On küll juhtumisi, kus asjast huvitatud ametnik mõne tähtsama korralduse eraviisil märgib üles paberilehekesele, paremal juhtumisel taskuraamatusse, kuid see on juhuslik ja ajutine. Nii valguvad kõik asutusse sissetulevad ringkirjad, käsukirjad jne. harilikus korras kausta, ilma et neis leiduvaid korraldusi registreeritaks. Tekib aga asjaajamise mõne korralduse järele vajadus, siis saab see kaustast lihtsal lehitsemise teel üles otsitud. Olgugi, et sarnane leidmise viis õige tülikas ja aegaraskav, iseäranis vanemate, vaevalt meelesolevate korralduste otsimisel, ei jää üle paremat teed, sest leidmine on tingimata tarvilik. Nii lehitsetakse ja otsitakse tihti päevade viisi, ja kuigi siis eesmärgini jõutud, korraldus leitud, siis ei või kindel olla, et tähendatud korraldus mõne järgmisega pole muudetud või koguni tühistatud.

Nii ei võiks see alalõpmata kesta. Korralduse registreerimiseks tuleks sisse seada kindel kord, mis kindlustaks tarvilise õienduse saamise vajalisel korral igas politseiasutuses.

Mil viisil registreerimist toimetada? Kohasem selleks oleks asutuses raamatut-tähestikku pidada, millisesse kõik ilmunud korraldused järjekindlalt, ükshaaval, vastava tähe all sisse kantakse. Ühtlasi ka endisel sellesisulisel korraldusel (ringkirjal või käsukirjal) muudatuse või täienduse kohta märkust tehes. Raamatus tuleks iga tähe jaoks ettenähtud ruum jagada osadesse, näit. V-ga algavate korralduste jaoks jätta osad: väljamaalane, vahialune, välisesitus jne., iga osa jaoks lehekülgi või ridasid jättes korralduste arvatava arvu kohaselt, nagu väljamaalastesse puutuvate korralduste jaoks rohkem, vahialuste jaoks vähem, välisesitustele aga, mille kohta õige harvalt korraldusi ilmub, ainult mõned read. Korralduste sisu tuleks võimalikult lühidalt tähestikus tähendada, et õienduse vajaduse korral alati ei tarvitseks vastavat ringkirja või käsukirja kaustast üles otsida, vaid tähestiku lahtilöömisega võiks piirduda, kuid jällegi on kohasem korraldust ühele reale mahutada, mis leidmist kergendab kui ka ruumi kokku hoiab. Näiteks, väljamaalane: Vene saatk. am. jsk-s teha märkus passile enesele. Pos. 21. VIII, 26. Nr. 1386. Läti sõjaväel. on üle piiri liikumisel üheõiguslised L. isikutunn. kod-ga. Pos. 22.X.26. Nr. 10.544. Jne.

Väga soovitav oleks, et asutuste juhatajad korralduste registreerimise omale alluvates asutustes juba käesoleva aasta algul ametlikult sisse seaks, ühtlasi kaaludes ka senini ilmunud korralduste järelregistreerimise küsimust. Mõnel ehk näib, et ajal, mil asjaajamise lihtsustamine alatasa käimas, ülearune oleks peetavate raamatute arvu suurendada. See arvamine on ekslik; tähestiku pidamine tasub ennast mitmevõrdselt, mida kinnitada julgen paarikümne aasta jooksul omatud kogemuste tagajärjel.

N. N.

Mõnd sportlisest liikumisest politseis.

Möödunud aasta suvel lasti meil tegelikku ellu esimene lend politsei spordiinstrutoreid. Kursustelt lahkudes puudusid pea kõigil teadmised sellest, missugustes tingimustes tuleb kohtadel sel alal

töötada. Paljudele tundus see 23-päevaline instruktoriline ettevalmistus veidi napina. Avaldati sarnaseid mõtteid vastavate alade lektoritele. Viimaste poolt võeti asja tõsiselt, saades aru, et ette-

valmistusaeg on liig lühike olnud ja selle tõttu ka omatud teadmiste багаашига kaunis raske saab olema iseseisvalt koh-tadel tööle hakata. Lubati neile abiks olla jõuga ning nõuga. Tallinnas pidi ellu kutsutama keskkoh, või palgatama ametisse vastavate teadmistega isik, kes sportlist liikumist politseiperes oleks juhtinud, kohtadele juhtnööre ja näpu-näiteid andes. Kahjuks pole sellest seni asja saanud. Mul pole andmeid, mis-sugustes oludes teised, spordikursusi lõ-retanud ametnikud sel alal peavad töö-tama, kuid tahan luua siin ühe väikes-pildi oludest, millistes minul tuleb töö-tada. Saatusel sunnil on mu teenistus-koht linnakeses, kus ei tegutse ükski spordiselts (registreeritud on neid kolm), ka kaitseliidu spordiosakond mitte. Sel-lest on tingitud vastavate ruumide kui ka spordiriistade puudus. Kohalise po-litseiperega, mis 15 hinge suur, on või-malik harrastada ainult Jiu-Jitsud ja vä-hesel määral võimlemist, sest absoluut-selt mingisuguseid spordiabinõusid ei ole ja pole ka raha nende soetamiseks. Isiklik koosseis on kirju: 60 a. vanadusest ala-tes kuni 25-ni; üks tüse, teine äärmiselt kõhn. Harjutuste ruumiks tarvita-takse suuremat tuba jaoskonnas, mille põrandapind umbes 6 ruutsülda suur. Ruumi äärmise nappuse tõttu on võima-likud ainult harjutused püsti ja needki mitte kõik. Ohupuhtusest ei maksa rääkidagi. Äärmisel kitsikusel ja abinõude puudusel ei suuda seda ala huvitavaks teha. Näed, et asja küljes ollakse liig ükskõikselt ja see võtab ka töötahtmise ära. Kui siiski tahetakse sportlist liiku-mist politseinikkude seas levitada, kui tahetakse luua füüsiliselt tervet ja tub-lit korporatsiooni, siis tuleks leida tee sarnasest umbkotist väljapääsemiseks. Kõigepealt tuleks leida summe spordi-abinõude muretsemiseks ja selles suhtes peab keskkoh kohtadele vastu tulema, sest omal algatusel selleks raha koguda

pidude jne. korraldamisega 15—20-liik-melise politseipere juures pole võimalik. Seda raha peaks saama eelarve korras. Tallinnas peaks olema kompetentne isik, kelle poole kohapealsed instruktorid võiks pöörduda juhtnööride saamiseks. Või tahetakse, silmi kinni pigistades, provintsi huvid tuua ohvriks pealinnale? Kas ei leita võimalust näpunäiteid ja juhtnööre anda neile, kes oma vaba aja ohverdavad politseinikkude kehalisele kasvatusel, seda tööd, vaatamata sel-lele, et omast otsekoheusest tööst iial puudu ei ole, siiski hoolega ja rõõmuga teeks, kui leitaks võimalus neid töötin-gimusi kergendada? Kõigepealt tuleks leida raha spordiriistade soetamiseks. Siis muutuks ka töö intensiivsemaks, tõuseks kõigil huvi asja vastu ja ei võe-taks sellest osa ainult sellepärast, et on kästüd.

Tahaks avaldada omi mõtteid ka spor-dikursuste komplekteerimise kohta. Mõõdunud kursustel räägiti politseiamet-nikkude spordikursustest, kuid tegelikult olid kursustel ainult pooled ametnikud. Komandeeriti kursustele isikuid, keda see ala ei huvita, kes sinna ise minna ei tahtnud ja veel mõnigi, kes oma keha-lise arenemise poolest oli liig väeti ja saamatu. Oli isegi kuni 40-aastaseid mehi. See oli, nagu töö näitas, teistele ainult takistuseks. Ehkki see pere kirju oli, „lõpetasid” kursuse kõik, s. o. said vastavad tunnistused. Arvan, et tulevi-kus tuleks küsida kursustele komandee-ritavatelt nende arvamist ja ka silmas pidada nende füüsilist arenemist. Eest-kätt tuleks kursustele komandeerida as-jaist huvitatud ametnikke, kes eelmistel kursustel olnud, et neile põhialikumaid teadmisi anda. Kursuse kokkukutsumise aja suhtes tuleks silmas pidada aega, mil meil võistlused lätlastega ees, et suudaksime naabritele oma paremat pakkuda.

M. T.

Tänavvõitlusest.

R. Lehova.

(Järg.)

Side abinõud. Side abinõud jagu-nevad oma päritolu ja omaduste tõttu mitmesse peassa: 1) elektriline side, 2) optiline side, 3) akustiline side, 4) vaatlusleppemärgid, 5) harilik side, 6) side loo-made ja lindude abil.

Elektriline side: a) raadio (tele-graaf, telefon), positiivsed omadused oleks temal: on ilma traadita, võimaldab lühikese aja jooksul luua ühendust kauge maa ja läbipääsematute takistuste üle; võib telegramme saata teatud suunas,

ilma et neid vastane saaks kinni püüda; vastuvõttejaara võib lahingolukorras kaasas kanda üks inimene. Raadio negatiivsed omadused: Aparaat on raske vedada ja hoida nende õrnuse tõttu; vastane pool võib kergesti telegramme kinni püüda; teised jaamad segavad tööd. **T e l e g r a a f.** Võib teateid saata ilma käskjala abita kaugele. Paheks on: liini rikked, vastane võib üles leida liini, telegraafistide väljaõpetamine. **T e l e f o n** — kergem, lihtsam ja sellega kõige tarvitatavam sideabinõu. Peab meeles pidama, et on vaenlase poolt pealtkuulatav. **O p t i l i n e** side. Tarvitatakse helgiheitjaid, peegleid, teadete edasiandmine sünnib leppemärkide abil, võib ka Morse tähestiku järele. **R a k e t i d** — valged ja värvilised, käsiraketid ja püstolitest lastavad. Väga hea sideabinõu märguandmiseks ja tegevuse ühtlustamiseks. Pahad küljed on: lahingtegevuses raske orienteeruda, kust kohalt lastud. Võib oma ja vaenlase rakette vahetada. **A k u s t i l i n e** side on kerge korraldada, lihtne ja vaikselt ajal hästi kuulda: viled, sireenid, kellad, pasunad jne. Kui on ilm halb, siis ei kosta kaugele. Võib kasutada lahingolukorras edukalt, kui vastane on niivõrd kaugel, et signaale ei kuule ehk, kui vastasel on seisukohad teada, ei ole tähtis, kui akustilised signaalid on vaenlasele kuuldavad. **H a r i l i k** side käskjalgedega. **A u t o d** ja **m o o t o r r a t t a d** — väga head sidepidamise vahendid, nende abil võib teateid kiiresti kohale toimetada. **P o s t i t u v i d** — väga hea kasutada sidepidamiseks, kuid nad ei lenda pimedas ja halva ilmaga. **P o l i t s e i k o e r a d** — hea sidevahend; koerad lähevad sealt läbi, kust kohalt teised ei pääse. Koerte abi sidepidamiseks kasutati ilmasõjas.

R e l v a d **t ä n a v l a h i n g u t e s.** Edu tänavlahingutes oleneb rohkemal juhusel meeskonna tehnilisest varustusest. Viimasel ajal kasutatakse tänavvõitlustel igasuguseid tehnilisi abinõusid, nii kõige uuemaid automaat tulirelvu kui ka vanu käsisõjariistu.

Tulirelvadest oleks nimetada püsse, kergeid kuulipildujaid, raskeid kuulipildujaid, püstolkuulipildujaid, revolvreid, kergeid miinipildujaid, granaadipildujaid ja kergeid 37 mm. kahureid. Tänavlahingute tähtsamaid sõjariistu on käsigranaadid ja püssigranaadid. Võimsateks üksusteks tänavvõitluses oleks soomusautod ja tankid.

1) Püss on üksiku mehe relv. Tänavvõit-

lustes võib kasutada teda igas olukorras ja igalpool; kasutatakse veel külma sõjariistana tääki.

2) Kerge kuulipilduja — võimas tulirelv tänavvõitluses. Võib kasutada lagedal, tänavatel, kaitseseisukorras (seades üles majadesse, majakatustele, barrikaadidele), pealetungil. Tema head omadused: kerge kaasas kanda, käsitada; halvab moraalselt vastast, üksikud mehed võivad kinni pidada tervet rühma, teda taganema lüües.

3) Raske kuulipilduja. Piiramis- ja kaitserelv tänavlahingutes, kõige võimsam jalgväe relv nüüdsel ajal, kasutatakse tänavatel ja lagedal. Võib seada üles majadesse, katustele, barrikaadidele, kerge käsitada, kuid liikumisvõimalus väiksem kui kergel kuulipildujal. Pealetungi valmistab ette, toetab, s. o. hoiab vaenlase positsiooni nii kaua tule all, kuni löökrühm on ründamisjoonele jõudnud. Kaitsel võib kiirtulega lämmitada igasuguse pealetungi vaenlase poolt.

4) Miinipildujat võib kasutada vaenlase positsiooni hävitamiseks; lihtne käsitada.

5) Granaadipildujat võib kasutada tänavatel, lagedal, kaitsel ja vastaspositsiooni piiramisel. Heidab granaate kuni 300 mtr. Granaadid varustatud nelja tiivaga. Kerge kaasas kanda.

6) Kerged 37 mm. kiirlaskjad kahurid. Võib kasutada suuremates tänavlahingutes. Nende head omadused: suur läbilöögi võime, kiire, tabav tuli. Raske liikumisel.

7) Püstolkuulipilduja. Üks uuema aja parematest lähedamaa tulirelvadest. Võib kasutada igalpool ja igas olukorras. Kerge kaasas kanda. Oma lihtsa konstruktsiooni tõttu kerge käsitada. Väikse kaalu pärast võimaldab suuremal arvul padroneid kaasa võtta.

8) Revolvrid on tänavvõitlustes tarvitatavad läheda maa peal eriti just võitlustes majades ja koridorides, kus teisi tulirelvu ei saa enam tarvitada.

Otsustavateks teguriteks on tänavvõitlustes soomusautod ja tankid. Soomusautod on varustatud väiksekaliibriliste suurtükkidega ja raskekuulipildujatega. Võimas pealetungi abinõu. Mõjub halvavalt vastase tegevuse peale. Head omadused: ei ole kergesti hävitatav, hästi varustatud tehniliselt, mõjuv tuli, kiire liikumise võimalus. Halvad omadused: ei pääse igalt poolt läbi, nagu: kitsastest tänavatest, üle barrikaadide, kraavide. Tank on võimsam lahingumasin kui soo-

musauto. Varustatud kergele kahuritega ja raskekuulipildujatega. Meeskond hästi kaitstud vaenlase kuulide eest. Suur tegevuspiirkond. Pääseb igalt poolt läbi, peale kitsaste tänavate. Tegevusse astumisel halvab vaenlase tegevuse täiesti. Tanki hävitamiseks abinõusid vähe, need oleks tankivastane püss, miinid.

Käsigranaadid ja püssigranaadid tänavvõitluses ja nende tähtsaimad tüüpe. Käsigranaadid omavad tänavvõitlustes erilise tähtsuse. On kerged kaasas kanda ja võib kasutada igalpool. Omaduste poolest võime käsigranaate kahte liiki jaotada: pealetungi- ja kaitsegranaadid.

1) Pealetungi granaat annab vähe kildusid, tema tegevus on piiratud lõhkeainega (hüdaohtlik on 8—10 mtr. maa-ala). Tarvitatakse rünnakul. Võimaldab läheneda varjatult vaenlasele. Nõrga jõu tõttu tarvitatakse neid suuremal arvul. Mõjub vastase peale moraalselt palju rohkem kui materjaalselt. Tänavvõitlustes pealetungil ning võitlustel majades omab suure tähtsuse. Maja rünnates visatakse granaadid läbi akende tubadesse, kus nende mõju kinnises ruumis on palju suurem kui väljas. Pealetungi granaatidest oleks tähelepanuväärne: vene 1914. aasta süsteemi käsigranaat, kaalub $1\frac{3}{4}$ naela — sellest lõhkeainet (meliniit, troitiil) 1 nael, sütitik põleb 4 sek., korpus õhukesest tsinkplekist; saksa, varrega käsigranaat, kaalub 600 grammi, lõhkeainet 200 grammi (perdiit), korpus plekist puu varrega, sütitik põleb $5\frac{1}{2}$ sekundi (viimasel ajal loetakse neis 125 grammi perdiiti ja 0,02 gr. detoneerivat ainet). Neid granaate on tänavvõitlustel kõige kergem ja lihtsam kasutada. Viskajale täiesti hüdaohuta. Kantakse kaasas vöö küljes — kapslid sissepandult.

2) Kaitsegranaat läheb võimsuse poolest pealetungigranaadist lahku. Annab lõhkemisel suure hulga surmavaid kildusid, mis paisatakse lõhkemise paigast kuni 150 mtr. kaugusele, seega hüdaohtlik viskajale lagedal. Peab viskama varjatud kohast, et viskaja ei satuks kildude alla. Kasutatakse suurel arvul tänavvõitlustes. Võib käsitada nii kaitsel kui ka pealetungil väga heade tagajärgedega. Kaitsel on hea heita vastaste hulka majast, majakatustelt, barrikaadide tagant, kusjuures viskaja ise väljaspool hüdaohutu. Peale-

tungil on väga kasulik heita vallutamisel olevatesse majadesse. Heidetakse akendest ja ustest sisse (kui viimased lahti) ise selle juures varjul hoides. Tähtsamad süsteemid kaitsegranaatidest on: prantsuse 1915. a. (F. S.) süsteemi käsigranaat, kaalub 1,4 naela, lõhkeainet 30 solotnikku, sütitik põleb $4\frac{1}{2}$ — $5\frac{1}{2}$ sekundi. Korpus on valatud malmist, hästi pikergune, munakujuline. Pealmine malmist kest on sügavate ristjoontega läbi lõigatud paljudeks nelinurkadeks, sellega soodustab lõhkemisel kildude arvu suurenemist. Korpus on seest õõnes. Õõnsuses asub lõhkeaine. Alumises otsas on vintlõikega auk sütitiku sissekeeramiseks. Sütitiku moodustavad: kaitsekest, kapslikest, süütenõör oma toruga, tera, plahvataja, vintpuu, mis sütitikut keskkohalt ümbritseb. Granaati võib viskevalmis seada ainult pealetungi või kaitse algul. Pisut enne tegevusse astumist keerata granaadil kaitsekork ära ning sütitik sisse keerata. Rünnakul või kaitsel sütitiku kaitsekest ära tõmmata ning lüüa kapslikesta otsaga vastu kätt, jalga või vastu mõnda muud kõva asja ja visata kuhu tarvis. Põrutamisel lööb tera vastu sütitikut, see lõhkeb, süütab detonaatori ning 5 sek. pärast lõhkeb granaat. Saksa süsteemi käsigranaat kaalub 2 naela, laetud 30 solotniku musta püssirohuga, sütitik põleb 4 sekundi. Koosneb: malmist valatud kestast ja sütikust. Malmist kest on sügavasti tõmmatud ristjoontega nelinurkadeks jaotatud. Munakujulise kesta ühes otsas on auk vintlõikega sütitiku jaoks. Kui sütitikut ei ole granaadisse asetatud, siis on auk kinni punniga, et lõhkeaine ei pudeneks välja ning ei saaks rikutud. Sütitik moodustab toru, mille alumises otsas pikkamisi põlev segu, toru allotsas on kaks augukest, millede läbi põlev segu astub ühendusse lõhkeainega, need on kaetud õhukindla lindiga. Toru ülemises otsas on hõõrumisest põlema hakkav segu traadiga, mille teine ots ulatab torust välja, keeratud silmuseks. Toru ülemise otsa tarvis on auk gaaside ja suitsu tarvis. Granaadi lahingvalmis seadmiseks sütitik granaadi sisse kruvida, enne õhukindlat linti ära rebides. Granaati visates peab silmustpidi traattõmbiku sütikust välja tõmbama, sellest hõõrumisest süütub segu ja 7 sekundi pärast lõhkeb granaat. (Järgneb.)

Elukutselistest kuritegijatest.

(Lõpp.)

Elukutseliste kuritegijate elukäiku kirjeldab Dr. Heindl järgmiselt, kusjuures tuleb silmas pidada, et autor võtab arvesse ainult vaimliselt terveid isikuid, kui sarnastest võib üldse juttu olla kuritegijate peres; igatahes ei kõnele Dr. Heindl meelega silmnähtavalt ebanormaalsest kuritegijatest. Elukutseliste harilik elukäik, nende „curriculum vitae“ annab nii mõnegi vastuse küsimusele: mispärast mõni kuritegija ei suuda loobuda või ei taha loobuda seadusvastasest tegevusest? Missugune on siis see elukutselise kuritegija harilik elukäik, kuidas elab tema oma elu, mille lõputulemuseks on, nagu tähendab autor, surmanuhtlus?

Kõige halva juur on kasvatus, nii väidab Dr. Heindl. Ei ole ime, kui isik satub ebaõigele teele (ilma et keegi teda meelitaks kuritegevusele), kes sünnib ja kasvab üles perekonnas, kus ema omale teenib eluülespidamist lõbunaisterahvana ja isa muud ei tee, kui naise poolt sarnasel teel teenitud raha joob maha. Laps on iga päev kõiksuguste inetute koduste stseenide pealtvaatajaks, keegi tema eest ei hoolitse, keegi tema järele ei valva. Sarnaste laste esimesed seaduste vastu eksimised seisavad pea alati vargustes, mis pannakse toime kodus, koolis, naabrite juures, turul, lahtistes tänavkauplustes j.n.e. Noortele varastele selgub varsti, et läheb korda võõrast vara omandada, ilma et keegi varast tabaks, ning esimesed kogemused kuritegevuse teel: vara omandamine tööd tegemata muutub tihti peale mõõduandvaks alaealise kuritegija edaspidisele elukäigule. Kirjeldatud üksikvargustele järgnevad suuremad vargused, mis pannakse toime ühes teiste, omasuguste kuritegijatega ning, kui niisugune laps vanemaks saab, järgnevad juba kavalasti toimetatud murdvargused ehk petmised, võltsimised jne., lõpuks ei jää ka röövimine ja tapmine tulemata. Kuidas kaitseb end nüüd seltskond ja parandab kuritegijaid?

Esimeseks parandus- ning kaitseasutuseks on parandusmajad alaealistele kuritegijatele. Juba parandusmajad on „täielisteks õppeasutusteks“, nagu tähendab Dr. Heindl, kuritegijatele — kuidas kuritegusid kõige paremini toime panna. Kasvandikud on üksteisele kõige paremateks õppejõududeks. Noor kasvandik,

kes esimest korda satub parandusmajja, õpib tänu vanematele, enam kogenenud „kolleegadele“ varsti seda, mida tema veel ei teadnud. Unistatakse mingisugustest ennenägematutest kuritegudest ja tahetakse kord elus kindlasti nii kaugele jõuda, et suuremat kuritegu toime panna, kui kunagi enne maailmas toime on pandud! Ja ega see mõju avaldamata ei jää. Kui on lapsepõlv möödas ning alaealisest võrsunud täiskasvanud inimene, tehakse tutvust vangimajaga — autori sõnade järele astutakse peale keskkooli lõpetamist (parandusmajja) juba ülikooli. Kõik, kellel on tulnud elus kauemat aega tegemist teha elukutseliste kuritegijatega, teavad, et vangimajades omandatakse teadmisi paari kuu jooksul rohkem ja täielisemal määral, kui see on võimalik paariaastase „töö“ tagajärjel tegelikus elus, vabaduses. Ja nii lahkub, näiteks, 25-aastane kuritegija vangimajast täieliste teadmistega, tema ainus mure seisab edaspidises tegevuses selles, et ajast mitte maha jääda, õigel ajal tundma õppida tehnika uusi saavutusi ja neid kasutada varguste, murdvarguste, taskuvarguste, röövimiste, tapmiste juures. Dr. Heindl ütleb ironiseerivalt, et riik ise hoolitseb selle eest, et kuritegija agajalt läbi teeks täienduskursused, selleks asetatakse kuritegija mõneaastase tegevuse järele jällegi mõneks kuuks või pooleks aastaks vangimajja. Ja nii käib elukutselise elu: vabadusest, mis halvasti kasutatakse, vangimajja ja sealt jälle vabadusse, kuid igakord kindla põhimõttega — nii kaval olla, et enam tarvis ei oleks tagasi tulla. Ainus kasulik asi seltskonnale, tähendab autor, seisab sarnase eluviisi juures selles, et elukutseline niisugusele elule kaua ei suuda vastu panna. Olles ühel ja samal ajal tagaajaja ja tagaetav, magades vähe ja ainult siis, kui olukord lubab, süües korratumalt, elades alalises kartuses politsei eest ning andudes täieliselt kõiksugustele, terviseliselt kahjulikkudele ebavoorustele — see on elukutselise elu vabaduses, see lühendab tunduvalt tema eluiga. Ja nii mõnigi kuritegija, kes ei jaksa sarnast elu enam kannatada, tuleb vabatahtlikult politseisse ja annab alla.

Veidi pikemalt võiks veel peatuda elukutseliste erialade juures, milledest Dr. Heindl kõneleb õige pikalt ja üksikasjali-

selt. Erialad on ise peaasjalikult järgmised: tapmised, riisumised, murdvargused, taskuvargused, kaupluse vargused, raudtee vargused, kerjamised ühes vargusega, väljapressimised, kautsjonite väljapressimised, valerahategemised, valemängimised, naistega kauplemine jne.

Riisumistest pühendab autor alljärgneva huvitava loo. Läänud aastasaja lõpul hakkas Pariisis riisumiste arv, mis ööseti toime pandi, hirmuärataval kujul kasvama; kõik ajalehed kirjutasid pikemalt selle väärnähtuse üle ning lõpuks tuli magistraadil küsimusega tegemist teha. Andmete kogumisel selgus, et sarnaseid riisumisi toimetati peaasjalikult laupäeva öösel vastu pühapäeva. Jõuti arvamisele, et see on seletatav suurema alkoholi tarvitamisega ning otsustati restoraane ja teisi joogikohti sulgeda kell 1/21. Tagajärg oli see, et riisumiste arv kasvas lühikese aja jooksul kahekordseks. Ei jäänud muud üle, kui vastantund määrust tühistada — ning riisumiste juhtumiste arv vähenes otsekohe. Edaspidisel asja uurimisel selgus järgmist. Umbes 90% kõigist riisumiste juhtumistest oli välja mõeldud — abielus olevad kodanikud seletasid, hilja öösel koju tulles, muidugi veel ilma rahata, et neilt riisuti kusagil pimedal tänaval rahakott! Kui ülal tähendatud keeld pandi maksma, siis suurenes loomulikult niisuguste „riisumiste“ arv, sest mindi kusagile salakõrtsi, kus hinnad keelu tõttu väga soolased ja maksti rohkem. Alkoholi mõju seisis küll ainult selles, et kodanikud liig palju jõid, sest kuritegija ei joo „tööd“ tehes kunagi.

Eriline tüüp on murdvaras mööblivankriga. Suvel, kui suurlinna elanikud püüavad võimalust mööda maale sõita, jäävad tihti peale üksikud majad täitsa tühjaks. Kuritegijad — see eriala nõuab oma ise loomu tõttu juba salgaga töötamist — otsivad sarnase maja üles. Et veenduda, et tõesti kedagi majas pole, pannakse ukse vahele väike paberileht või juuksekarv. Kui leht mõne päeva pärast on veel kohal, siis tähendab see, et kedagi majas pole ja tööd võib alustada. Peale lõunat sõidab maja ette suur mööblivanker, valemõtme abil avatakse maja- ja korteriuksed ning algab vargus — publiku silmade all. Kui palju koguneb pealtvaatajaid, siis palutakse harilikult pealtvaatajaid veel appi „raske klaveri“ või „rahakapi“ alla toomiseks. Sarnase palve peale kaovad harilikult kõik pealtvaatajad ja varastel on täitsa vabad käed.

Võiks veel mõni sõna kõnelda kuritegijate koostöötamisest. Imeheal kombel on nemad oma keskel maksma pannud Taylor'i tööjaotuse süsteemi. Igaüks neist teab, kus asub vastav spetsialist ja kus asub mees, kes ostab üht või teist liiki varastatud kraami. Kellel on palju, näiteks, murdvarguse toimepanemise juhuseid, annab mõne üle „ametvennale“, on olemas (näit. Berliinis) isegi teatavaid lokaale, kus kuritegijatele väikse tasu eest öeldakse, kus võib mõnesuguse kuriteo toime panna! Suurejoonelisi murdvargusi pannakse meie päevil toime isegi ainult kindla tellimise peale vastavatelt varastatud kraami ostjatelt. Ärariippuvalt sellest, mille järele tuntakse tarvidust, pannakse vargused, murdvargused jne. toime, olgu see katuspapp, siid, ehteasjad või kautshuk! Käiakse varakult äris, kus on kavatsatud murdvargust toime panna, katsutakse ühendusse astuda äriteenijatega, et nad „kogemata“ jätaksid lahti, töölt lahkudes, mõne akna või ukse. Kui ettevalmistused on läbi viidud, räägitakse kokku varastatud kraami ostjaga, sõidetakse tarvilisel silmapilgul autoga kohale ning varastatakse nii palju kui aeg vähegi lubab. Kui politseile asjast teada antakse, on kraam harilikult juba kusagil kaubavagunis, et teise kohta jõuda. Sel ajal, kui ilmuvad plakatid tänavnurdadele, milledega publikule teatatakse uuemast murdvargusest, võib kraam juba olla mõne ausa kaupmehe ladus. On juhtumisi tulnud ette, kus kaupmehed, kes sarnast kaupa ostsid, muidugi teadmata, kust kraam on pärit, paljaksvarastatud klientidele ettepaneku tegid kaupa osta, mis hiljuti saadud, mis hea ja võrdlemisi odav. Plakatid ise aga on väga tähtsad kuritegijatele, sest siit näevad nemad, mida nemad õieti varastasid ja kui kallis on kadumaläinud kraam. See on neile aluseks arvete tegemisel varastatud kraami ostjaga!

Dr. Heindl jõuab omas raamatus otsusele, et praegused statistilised andmed ikkagi ei suuda valgustada tegelikku elu ja tegelikku kuritegevuse suurust. Tema mainib mõnd viimastel aastatel kinnivõetud kuritegijat (Grossmann'i, Haarmann'i, Denke't, Landru'd ja teisi) ja näitab, kui kaua need kuritegijad tegutsesid — ilma et korda oleks läinud neid tabada. Ja kõik nende poolt toimepandud hirmsad kuriteod oleks tulemata jäänud, kui neid oleks õigel ajal kahjutuks tehtud seltskonnale, s. o. paarikümne aasta eest enne nende lõpuliikku sissekukkumist, kui nemad veel

alles olid väiksed petised ja murdvargad. Neid oleks tulnud jäädavalt isoleerida seltskonnast, nii on Heindl'i arvamine, nagu teisigi elukutselisi. Sest elukutselist parandada ei saa, tema eest peab seltskonda kaitsma ja seda võib teha asu-

misele saatmisega, nagu osaliselt on läbi viidud Uues-Kaledoonias ning Austraalias. See vähendaks ka tunduvalt riigivalituste kulusid kuritegevuse vastu võitlemise alal.

Ametlik osa.

Surnud isikute omaste otsimised, väljaantud lubade tühistamised:

26. okt. 1926 a. suri New-Yorgis eestlane Charles Joosepi p. Reimer, 46 a. vana, ameti poolest praamikapten.

Reimer'i lähematel omastel ja sugulastel teatada endid politsei osakonnale.

Eesti konsulaadi poolt Berliinis on saadetud surnud sõjavangide Alex Jevart'i ja Johannes Kast'i isiklised asjad omastele väljaandmiseks

Omaksend võivad asju politsei osakonnast kätte saada.

Jevart on teeninud 219. jalgväe rügemendis jefreitorina, 27 a. vana, ameti poolest tšiler.

Kast on teeninud 292. jalgväe rügemendis, sünd. 14. 8. 1892. a. Tartu maakonnas.

Politseidirektori määrusega 15. I. 27 a. on tühistatud Pärnu vangimajas kinnipeetava Johan Jaani p. P ä r m a n n'i laskeeriista luba.

Politseidirektori määrusega 15. I. 27 a. on tühistatud Vana-Vändra alevikus elutseva Artur Voldemari p. R o s s m a n n'i laskeeriista luba.

Siseministri määrusega 17. I. 27 a. on tühistatud Tartus elutsevale August Nestra'le politsei osakonna poolt 27. okt. 1926 a. nr. 3376 all väljaantud luba laskeeriistade parandamiseks.

Väljamaalt.

Salakaubavedajate trust Ameerikas.

Bostoni seltskonnas äratas mõne aja eest suurt tähepanu linna suurema pangamaja omaniku, kellegi Levis H. Rothschild'i areteerimine, kes ühtlasi on New-Yorgi Exchange panga abipresidentiks. Prokuratuur süüdistab tähendatud pangamomanikku selles, et tema juhatas ja toetas aineliselt suurt ülemaalist trusti, mille eesmärgiks oli alkoholi salavedu kontsentreerida ühistesse kätte. Ettevõtte sihiks oli koondada kõike salakaubavedajate organisatsiooni ja sellega ära hoida konkureerimist keelatud alkoholiliste jookide müümisel. Prokuratuuri andmete järele on salakaubavedajate trustis, mille presidentiks oli Rothschild, kasutada 16 suuremat laeva, mis tegemist teevad ainuüksi alkoholi salakaubaveoga. Igale laevale, mis välja sõitis Euroopasse, tehti ülesandeks jooke kaasa võtta ühe miljoni dollari väärtuses! Vastavad ametasutused said selle hiigla salaveoettevõtte jälgile juba läinud aasta juulikuul, kui neil korda läks tabada ja aresti alla panna rannaaurikut „Kreta't“, millel leidis prahina 30.000 gal-

looni whiskyt 800.000 dollari väärtuses. Politsei hakkas ühes tollivalvega asja uurima ja pikaajalise ning palju vaevanõudva uurimise tagajärjel läks korda kindlaks teha, et „Kreta“ kuulub ühte laevastikku, mille omanikuks mingisugune salapärane trust. Hakati viimast selgitama ja lõpuks läks korda enam-vähem tervet asja päevavalgele tuua. Pangaomanik võeti, nagu öeldud, vahi alla. Üldse olevat loosse segatud neljakümne isiku ümber, kes kõik kuuluvad tuntud Bostoni perekondadesse ja kelle rahadega asutati omapärane salakaubavedajate trust. Ka neid ootab karistus Ameerika seaduste järgi.

Kulude kokkuhoidmine ja selle tagajärjed.

Üheks tähtsamaks päevaküsimuseks kõikides riikides (välja arvatud, võib olla, ainult Ameerika Ühisriigid) on kulude kokkuhoidmise küsimus ametasutustes. Nagu mujal, nii katsutakse seda praegu läbi viia ka Nõukogude Venemaal, kus eriliselt Stalin olevat sarnase põhimõtte ilmingimata läbiviimise poolehoidja. Nagu teatab „Frankfurter Zeitung“, tahtis S. lin-

na kõrgem komissar nii palju kui võimalik kulude kokkuhoidmist ka omalt poolt ja oma algatusel läbi viia ja teatas selle tõttu muu seas kohalikule elukutseliste tuletõrjujate komandole, et tuletõrjujatele tulevikus enam palka ei makseta kuu viisi, vaid et kindla kuupalga asemel hakatakse maksma tasu tegelikult tehtud töö eest, s. o. nii öelda tüki eest: tulekahjudel viibimise aja eest lubati maksta 50 kopik. tunnis. Selle teadaande laialisaatmise päevast hakkas aga tulekahjude arv S. linnas kohutaval viisil kasvama, ei läinud pea-aegu päevagi tulekahjuta mööda. Asja selgitamiseks hakati astuma energilisi samme, sest oli selge, et tegemist on kuritegijatega. Üldiseks üllatuseks tegid uurijad võimud peagi selgeks, et tulesüütajateks polnud teised kui vaprad tuletõrjujad ise! Mehed otsisid omale sarnasel teel tööd ja ülespidamist! Süüdlased võeti vahi alla ja anti kohtu kätte. Kohtus selletasidki kaebelused, et nendel komisari viimase palgakorralduse tagajärjel muud üle ei jäänud, kui tulekahjusid tekitada, muidu poleks võimalik olnud elada.

77-aastane mõrtsukas-retsdivist.

Läinud aasta lõpul mõisteti Saksamaal, Brieg'i linnas, keegi 77-aastane rauk Ch. Bielor tapmise katse eest 1 aastaks ja 9 kuuks vangi — asi äratas üldist tähelepanu selle tõttu, et Bielor kaugelt üle poole omast elust on vangimajades viibinud: ümarguselt 45 aastat tapmise eest, mis tema toime pani noore mehena. — Juba koolis oli temaga raske läbi saada ning kooliõpetajad ja kaasõppurid kannatasid ühteviisi „taltsutamatu Christiani“ temperamendi all. Ainus isik, kelle sõna tema mõnikord kuulas oli tema ema, kes aga varajaselt suri; isal polnud poja peale mingit mõju. 19-aastase noormehena astus Bielor sõjaväeteenistusse — ühte kaardiväe rügementi. Ka sõjaväeteenistus ei suutnud mehe peale avaldada suuremat mõju. Temale alluvad sõdurid olid alalises hirmus tema eest, sest tema oli tugev mees ja ei armastanud kaua rääkida, kui alluv oli eksinud; tema rusikate jõud omas varsti kuulsuse üle rügemendi. Mehe „pruudid“ olevat samuti tunda saanud rohkem tema rusikate, kui tema südame armastust. Nii lähenes mõrtsukale saatuslik 1876. aasta. 26-aastane noormees oli kirgline salakütt, kes tihtipeale ühes abilistega pidas keelatud jahti. Kord tabas teda ja kaht kaasabilist keegi noor metsavaht värskete teo pealt: salakütid ot-

sustasid metsavahi ära tappa. Mõrtsukatöö viis täide Bielor, kes tapmise korda saatis metsikul kombel. Tapja võeti mõne aja pärast kinni, kohus otsustas teda surmaga nuhelda. Siis muudeti otsus armuandmise teel eluajaliseks sunnitööks. 33 aastat järgimööda viibis Bielor Gör-litz'i vangimajas ja hiljem 12 aastat Brieg'i vangimajas. 72-aastasena vabastati mees vangimajast armuandmise teel. „Mina poleks kunagi armuandmise palvele alla kirjutanud“, seletas Bielor kohtus, „kui mina oma elukäiku oleksin ette aimanud.“ Tema lootis, et teda varem vabastatakse, tahtis sõida Saksamaa asumaades, et kord korraliku inimesena kodumaale tagasi tulla. Kui algas maailmasõda, lootis vana 65-aastane vang vabastamise peale: tema tahtis mingit tööd teha isamaa kasuks. 1921 aastal tuli vabastamine mehele juba hilja. Tema ei suutnud mingit rõõmu tunda vabadusest. Ulualuse leidis tema lõpuks Alt-Köln'i vaestemajas. Kerjates käis tema majast majja, keegi ei tahtnud teda näha, temaga tegemist teha ja raha ning süüa anti temale ka vastumeelt. See kõik mõjus mehe peale — ja sarnases seisukorras pani tema toime uue kuriteo. Kord vihastas teda üks vaestemaja elanik, keegi elatanud naisterahvas, kellega Bielor üldiselt sai hästi läbi. Mees võttis vihahoos haamri, viskas selle naisterahvale vastu pead ja lõi veel maaslamavat kepiga, mis juhtus käepärast olema.

Röövlid vangimaja rahakapi kallal.

Sardiinia saare läheduses asub väike saareke, kuhu saadetakse asumisele karistetavaid kuritegijaid. Mõne aja eest külastasid saart ja vangide elumaja arvatavasti kaks murdvarast, kes nähtavasti pikemat aega salajaselt saarel viibisid ja kel korda läks tähelepanu äratamata saarele tulla ja sealt lahkuda. Mehed tühendasid vangimaja rahakapi, varastasid vangimaja paadi ja sõitsid tagasi mannermaale ning kadusid kui tina tuhka. Senini pole veel korda läinud murdvargaid tabada.

Tänavsildid ja petis.

Rochester'i linnas, Ameerika Ühisriikides, läks kellelgi seni tundmatul kuritegijal korda ühelt suurelt ärielt välja petta 20 000 dollarit. Asjakäik on iseenesest huvitav ja praegu naerab terve Rochester'i linn sissekukkunud Signal Company äri ja salakavala, vilunud petise üle. Läinud

aasta juunikuul ilmus tähendatud suur-ärise keegi elegantselt rietatud noormees, kes soovis juttu ajada ärijuhiga ja kes selles jutuajamises tähendas, et tema on Chicago linna tänavosakonna ametnik. Noormees lasi esialgul jutuajamisel välja paista, et temal võimalik oleks muretseda äri suurema tellimise umbkaudsel 140.000 dollari suuruses, nimelt vajavat Chicago linnavalitsus uusi tänavsilte. Valearmetnik näitas oma isiku tõenduseks ning usalduse äratamiseks ette ühe Chicago suurpanga soovituskirja, mis muidugi oli võltsitud, nagu pärastpoole selgus, kui pettus tuli avalikuks. Et ärijuhile kõik näis korras olevat, siis oldi ka varsti tundmatu ettepanekuga päri ning makseti temale välja tema poolt nõutud 20.000 dollarit vahetasu. Tellimise täitmisel ning lõpuarve väljamaksmisel kohustas äri end veel lisaprovisjoni maksuma. Kui asi sellest küljest oli korras, siis andis ametnik, kes ennast nimetas Green'iks, äri linnavalitsuse nimel ja ülesandel vormilise tellimise tänavsiltide peale, näidates ette sellejuures tarvilikke (mõistagi võltsitud) volitusi. Nagu see äriilmas kombeks, pöördus Rochester'i äri peale selle Chicago linnavalitsuse poole, ja palus tellimist kinnitada. Paari päeva pärast tuligi vastus ametlikul paberil ning tellimine kinnitati linnavalitsuse poolt. Muu seas näitab see asjaolu, et kuritegija tegutses mõne abilise kaasabil, kes arvatavasti Chicago linnavalitsuse teenistuses. Detsembrikuul saatis äri nõutud sildid (kolm vaguni täit!) Chicagosse, sest siltide valmistamise viimaseks tähtajaks oli 1. jaanuar 1927 a. Sildid saadeti tagasi ning Chicago linnavalitsus teatas, et tema kunagi silte pole tellinud ja tegemist on silmnähtavalt pettusega, pealegi ei ole linnavalitsuses kunagi teeninud Green'i nimelist isikut. Rochester'i äril on nüüd tagavaraks kolm vagunit tänavsilte, mida arvatavasti nii pea ära ei osteta, pealegi on kaduma läinud 20.000 dollarit — selle raha tagasisaamiseks puuduvad igasugused lootused.

Gentleman-kuritegija.

Belgias tegutseb juba üle kuu aja keegi müstiline kuritegija, kes ise ennast nimetab uhkelt viimaseks gentleman-kuritegijaks. Asi seisab selles, et mees pea alati kuriteo kohale maha jätab kirja, milles kaebab halva toidu üle, mis tema majas leidnud, kus tema tegutses. Kuid „Fantomas“ ei tunne nähtavasti olukorda Inglis-

maal, muidu ei nimetaks tema ennast viimaseks gentleman-kuritegijaks. Inglismaal leidub veel küllalt murdvargaid ja teisi sarnaseid kuritegijaid, kes oskavad lugu pidada heast köögist ja headest veinidest. Seda tõendavad mitmed asjad, mis kuritegijate poolt kuriteopaigale jäetud. Näiteks, pandi mõne kuu eest murdvargus toime South Kensington'is. Varraste kätte langes palju hõbeasju (umbes 360.000 m. väärtuses). Vargad leidsid üles aga ka toidukambri ning söid ja jõid nii palju kui suutsid. Siiski ei jäänud härrad rahule, nagu näitab kaebuskiri, mis pärast söögitoa laualt leiti ja mis adresseeritud peremehele: „külm praad ei olnud halb, kuid lõhe ei olnud kaugeltki värsked. Ja miks teil ei leidu vahuveini? Peale selle soovitaksime meie teile juua paremat sorti punast veini ja liha osta teise lihunikku juurest. Lõpuks peame teile ütleva, et õhtusöök salatita kusagile ei kõlba, mis teil endal ometi peaks täiesti selge olema.“

Inglise kuritegijad oskavad nähtavasti lugu pidada heast toidust. Seda näitab ka teine juhtumine. (Muu seas on kõik selles loos tegutsenud kuritegijad juba trelide taga; kohus mõistis Hullis neid hiiuti vangiroodu 10—15 aastani). Murdvaraste salk külastas kord ühes suvilas. Eest leiti muu seas ka kaetud laud. Nagu järgmisest, mahajäetud kirjast näha, ei olnud kuritegijad toitudega sugugi rahul. „Teie teeksite väga hästi ja tooksite kasu oma seedimisele, kui teie otsekohe lahti laseksite oma koka, kes ei kõlba kuhugile. Mitte üksainus toit polnud valmistatud korralikult. Veinil polnud viga. Kahju, et puudusid puhtad noad ja kahvlid, meie olime sunnitud, nagu teie ise vist juba olete tähele pannud, neid puhastama laudlina abil. Loodame, et meie järgmisel korral kõik leiame korras olevat.“

Ühel murdvaraste salgal läks korda ühe suurema Londoni kaupmehe juures sisse murda ja kõige uuema konstruktsiooni järele valmistatud rahakappi lahti muukida ning raha omandada. Lahkudes kleepisid vargad rahakapile sedeli järgmise sisuga: „Mispärast teie ostate omale sarnase kallihinnalise kapi — lõhkuda suudame meie ka niisugust, nagu teie näete. Kuid meie oleme töö juures palju vaeva näinud, võõtasime üle nelja tunni, pidage aga meeles, et meil maksab aeg raha, samuti nagu teilgi.“ — Mõne nädala eest pandi toime murdvargus Hornsea's. Kuritegijad kiidavad majas

leitud toidu headust ja küllust, kuid kurda-
 vavad, et saak on liig väike: „Meie ole-
 me teile tänu võlgu suurepärase õhtusöögi
 eest. Teie ei arva aga ometi, et meie ai-
 nult söömise pärast teid külastasime! Teie
 veinid on väga head, toidud eeskujulised,
 kuid kahjuks on teil nähtavasti kombeks
 kõik oma raha kulutada heade toitute mu-
 retsemise peale selle asemel, et korrali-
 kult raha koguda!“ — Kõige imelikuma
 kirja leidis aga üks suvila omanik Fleet-
 woodi's peale sissemurdmist tema suvi-
 lasse. „Meie palume väga vaban-
 dada, et meil piljardi mängu juures õnne-
 tus juhtus, mille tõttu kalevisse tekkis
 väike auk. Et kuidagi tehtud kahju ta-
 suda, jätame piljardi lauale 1 naela.“ Sel-
 le juures varastati kraami umbes 1 mil-
 joni E. marga väärtuses! — Viimane juhtu-
 mine tuletab jällegi meele alguses maini-
 tud Fantomast, kes ka tihtipeale jätab
 paljakstehtud korteri lauale 10 franki toa-
 tüdrukule.

Kuritegija traagiline surm.

Chicagos leidis mõne aja eest üle linna
 tuntud kuritegija Peeter Kazinski iseära-

likul viisil surma. Kazinski, keda tunti
 kuritegijate peres hüüdnime all „kolme
 sõrmega Peeter,“ oli üks kavalamatest ja
 kardetavamatest murdvarastest ja röövli-
 test kuritegijate poolst rikkas Chicagos;
 teda arreteeriti mitmel korral ja alati läks
 mehel korda kuidagi põgeneda ja ennast
 pikemat aega politsei eest varjata — ning
 uusi kuritegusid toime panna. Nüüd kohtas
 üks kriminaalpolitsei ametnik jällegi oma
 vana tuttavat, Kazinskit, tänaval ja hak-
 kas teda taga ajama. Kuritegijal oli tas-
 kus pudel, mis täidetud kardetava lõhke-
 ainega — nitroglitseriiniga. Nii pea kui
 mees detektiiv nägi hakkas tema jooksm-
 ja, nähes tee peal toiduainete kauplust,
 tahtis tema kauplusse minna, et ennast
 varjata. Kauplusse viisid kaks treppi.
 Kazinski ruttas treppidele, komistas
 ja kukkus maha ja nitroglitseriin plahva-
 tas. Selle tagajärjel kisti kuritegija tük-
 kideks. Plahvatus oli nii suur, et kõikide
 naabruses olevate akende ruudud puruks
 läksid.

Väljaandja: Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus. Vastutav toimetaja: E. Maddison.

Tegev toimetaja: O. Angelus.

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

Viirik, Arnold Karli p., v. a. Uue-Antsla
 vallaval. 1925 a. nr. 125.
 Schinmann, Aleksander Andrese p.,
 v. a. raudteede pol. ülemalt 1919 a.
 nr. 3755.
 Rosenfeldt (Noor), Klaara Heinrichi
 t., v. a. Undla vallaval. 1919 a. nr. 785.
 Leht, Marie Simmu t., v. a. Kuigatsi val-
 laval. 1920 a. nr. 716.
 Lange, Marie Karli t., v. a. Valga maak.
 pol. ülemalt 1922 a. nr. 11040.
 Tonts, Nikolai Miku p., v. a. Karula val-
 laval. 1920 a. nr. 700.
 Vallner, Peeter Peetri p., v. a. Sangaste
 vallaval. 1922 a. nr. 36.
 Unt, Peeter Karli p., v. a. Sangaste val-
 laval. 1920 a. nr. 853.
 Keller (Mihelson), Alma Elisabethi t.,
 v. a. Sangaste vallaval. 1919 a. nr. 359.
 Sibbul, Marie Markuse t., v. a. Valga
 maak. pol. ülemalt 1924 a. nr. 327.

Plessmann, Ida Hendriku t., v. a. Val-
 ga maak. pol. ülemalt 1920 a. nr. 4459.
 Jürgenson, Marie Karli t., v. a. Uulu
 vallaval. 1922 a. nr. 166.
 Sild, Maali Jaagu t., v. a. raudteede pol.
 Teearu, Emma Jüri t., v. a. Voltveti
 vallaval. 7. 1. 26 a. nr. 11.
 Hunt, Liisa Hansu t., v. a. Pärnu linna
 pol. ülemalt 27. 11. 19 a. nr. 0387.
 Bindsche, Alice Johani t., v. a. Pärnu
 linna pol. ülemalt 24. 11. 19 a. nr. 0423.
 Lõhmus, Sinaida Toomase t., v. a. Must-
 jala vallaval. 14. 1. 25 a. nr. 455.
 Kraun, Miina, v. a. Lummada vallaval.
 14. 11. 22 a. nr. 1359.
 Lember, Peeter, v. a. Torgu vallaval.
 29. 6. 23 a. nr. 142.
 Aug, Rosalie, v. a. Abroka vallaval. 20.
 5. 21 a. nr. 479.
 Grünhut, Amalie, v. a. Kuresaare jsk.
 pol. ülemalt 16. 4. 21 a. nr. 2739.
 Hölst, Eduard Juhani p., v. a. Moise-
 katsi vallaval. 2. 7. 24 a. nr. 130.

- Latik, Julius Mihkli p., v. a. Peri vallaval. 17. 9. 26 a. nr. 101.
- Sikka, Johannes Jaani p., v. a. Koiola vallaval. 9. 5. 24 a. nr. 67.
- Kauts, Jaan Danieli p., v. a. Timo vallaval. 27. 12. 19 a. nr. 105.
- Oioy, Paul Peedu p., v. a. Rápina vallaval. 15. 3. 20 a. nr. 1914.
- Nassar, Friedrich Hindreku p., v. a. Laasva vallaval. 9. 2. 20 a. nr. 166.
- Loorits, Albert Gustavi p., v. a. Rápina vallaval. 29. 12. 24 a. nr. 230.
- Naruskind, Paul Loti p., v. a. Rápina vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 106.
- Matt, Leonhard Eduardi p., v. a. Kioma vallaval. 27. 6. 24 a. nr. 15.
- Hani, Hilda Joeli t., v. a. Kioma vallaval. 22. 3. 24 a. nr. 8.
- Kahar, Ann Tooma t., v. a. Peri vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 203.
- Parson, Peeter Joosepi p., v. a. Aleksandri vallaval. 15. 12. 19 a. nr. 355.
- Kepsner, Ella Jaani t., v. a. Pindi vallaval. 15. 3. 25 a. nr. 198.
- Nosova, Vassilisa Foma t., v. a. Senno vallaval. nr. 919.
- Oru, Anna Jaani t., v. a. Kasaritsa vallaval. 4. 1. 20 a. nr. 540.
- Vessein, August Aleksandri p., v. a. Võru linna pol. ülemalt 5. 12. 19 a. nr. 2562.
- Tiitus, Otto Johani p., v. a. Kasaritsa vallaval. 2. 3. 20 a. nr. 1112.
- Bergmann, Fanny Amanda Johani t., v. a. Sõmmerpalu vallaval. 21. 12. 19 a. nr. 335.
- Soom, Priidik Joosepi p., v. a. Emmaste vallaval. 10. 1. 20 a. nr. 428. (38392)
- Mäe, Johan Jaani p., v. a. Sõmmerpalu vallaval. 17. 5. 22 a. nr. 31.
- Vischnevskaja, Maria Vassili t., v. a. Petseri vallaval. 14. 8. 20 a. nr. 125/22.
- Rinne, Mai Jaani t., v. a. Võru vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 326.
- Pakk, Johannes Juuli p., v. a. Aleksandri vallaval. 5. 2. 20 a. nr. 668.
- Suuna, Ella Karli t., v. a. Rõuge vallaval. 16. 9. 26 a. nr. 112.
- Adoson, Kustas Tõnise p., v. a. Esna vallaval. 16. 2. 20 a. nr. 411.
- Liebmänn, Boris Augusti p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 15. 12. 19 a. nr. 17258.
- Paavel, Mart Mardi p., v. a. Kirna vallaval. 11. 2. 20 a. nr. 265.
- Apollo, Maria Mihkli t., v. a. Paide linna pol. ülemalt 14. 7. 20 a. nr. 2121.
- Kundel, Leena Mardi t., v. a. Järva maak. pol. I jsk. ülemalt 22. 1. 23 a. nr. 25.
- Reinhart, Johanna Mardi t., v. a. Esna vallaval. 16. 2. 26 a. nr. 456.
- Meister, Oskar Otto p., v. a. Mäo vallaval. 10. 2. 21 a. nr. 487.
- Ostrep, Karl Jüri p., v. a. Veinjärve vallaval. 4. 12. 20 a. nr. 846.
- Lananson, Jüri, v. a. Türi alevivalits. 10. 12. 19 a. nr. 279.
- Troost, Johannes, v. a. Alliku vallaval. 11. 1. 24 a. nr. 5.
- Feldschmidt, Jakob, v. a. Kärü vallaval. 8. 10. 26 a. nr. 482.
- Feldschmidt, Elisabeth, v. a. Kärü vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 297.
- Allik, Hans Hansu p., v. a. Säreveere vallaval. 6. 4. 23 a. nr. 55.
- Kena, Rosalie Friedrichi t., v. a. Lehtse vallaval. 1919 a.
- Veskimeister, Villem Madise p., v. a. Jõelehtme vallaval. 1919 a.
- Laurberg, Heinrich Eduardi p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 28. 7. 24 a. nr. 812.
- Märfeld, Gustav Mihkli p., v. a. Albu vallaval. 3. 4. 20 a. nr. 1077.
- Ruut, Karl Otti p., v. a. Koorküla vallaval. 4. 12. 19 a. nr. 12.
- Viiberg, Karl Villemi p., v. a. Taagepera vallaval. 29. 11. 19 a.
- Kõlkar, Johannes Jüri p., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. 2. 12. 19 a. nr. 1466. (42152)
- Brakmann, Elisabeth Jüri t., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. 4. 5. 22 a. (42153)
- Valdson, Rudolf Karli p., v. a. Raudtee pol. ülemalt 23. 12. 19 a. nr. 5018. (42154)
- Nelisnaja, Aleksandra Konstantini t., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. 5. 12. 21 a. nr. 16944. (42155)
- Ross, Adele Mihkli t., v. a. Juuru vallaval. 1922 a. (42156)
- Tõll (Poll), Juuli Maali t., v. a. Tall. linna pol. 4 jsk. 16. 4. 20 a. nr. 12394. (42157)
- Saaron, Karl Ado p., v. a. Uue-Antsla vallaval. 23. 8. 21 a. nr. 48. (42260)
- Treifeldt, Ernst Marie p., v. a. Viluvere vallaval. 4. 12. 20 a. nr. 104. (42261)
- Tarask, Marie Villemi t., v. a. Paide linna pol. ülemalt detsembrikuul 1919 a. nr. 1469. (42263)

- Ottod, August Peetri p., v. a. Polli vallaval. 5. 7. 21 a. nr. 851. (42262)
- Rein, Jaak Jaagu p., v. a. Abja vallaval. 14. 11. 20 a. nr. 100. (42264)
- Pitkard, Hans Mardi p., v. a. Kaudtee pol. ülemalt 1919 a. (42270)
- Pitkard, Anna Jaani t., v. a. Kaudtee pol. ülemalt 1919 a. (42271)
- Strahlberg, Siegfried Eduardi p., v. a. Valga linna pol. jsk. ülemalt 2. 1. 20 a. nr. 3231. (42265)
- Volter, Kirill Romani p., v. a. Kaarma-Suure vallaval. 10. 7. 23 a. nr. 188. (42268)
- Ignatjev, (nüüd Ilves), Ivan Ignati p., v. a. Petseri vallaval. 26. 4. 20 a. nr. 37/19.
- Rahummel, Marie, v. a. Kärla vallaval. 3. 9. 20 a. nr. 907.
- Puppert, Viuu, v. a. Kaarma-Suure vallaval. 17. 11. 21 a. nr. 852.
- Tamm, Sofie, v. a. Mustjala vallaval. 19. 1. 20 a. nr. 524.
- Asa, Johannes, v. a. Alliku vallaval. 27. 8. 20 a. nr. 493.
- Siidam, Jaan, v. a. Alliku vallaval. 2. 1. 25 a. nr. 3.
- Petron, Leontine Karli t., v. a. Liigvalla vallaval. 7. 1. 25 a. nr. 339.
- Alberg, August Jüri p., v. a. Võhmuta vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 38.
- Alberg, Marie Toomase t., v. a. Kuksema vallaval. 27. 9. 20 a. nr. 767.
- Rosalk, Johannes Mihkli p., v. a. Kuksema vallaval. 2. 8. 21 a. nr. 872.
- Rosalk, Mihkel Mihkli p., v. a. Kuksema vallaval. 14. 12. 19 a. nr. 632.
- Pallak, Agathe Jaani t., v. a. Paide linna pol. ülemalt 9. 12. 19 a. nr. 1672.
- Rosalk, Anna Jaani t., v. a. Kuksema vallaval. 14. 12. 19 a. nr. 56.
- Pütt, Ado Jaani p., v. a. Kirna vallaval. 14. 12. 19 a. nr. 60.
- Einmann, Eliise Reinu t., v. a. Väätsa vallaval. 8. 6. 22 a. nr. 905.
- Naukas, Leonhard Karli p., v. a. Võhmuta vallaval. 21. 8. 23 a. nr. 107.
- Gromann, Jüri Tõnu p., v. a. Tall. linna pol. 2 jsk. ülemalt 1919 a.
- Ojaveer, Voldemar Daaveti p., v. a. Aleksandri vallaval. 10. 2. 21 a. nr. 21.
- Pabson, Hedvig Karli t., v. a. Võru maak. pol. 1 jsk. ülemalt 18. 5. 22 a. nr. 4568.
- Ulo, Natalia Vassili t., v. a. Slobotka vallaval. 20. 1. 20 a. nr. 368.
- Homutov, Peeter Kononi p., v. a. Kulje vallaval. 8. 12. 24 a. nr. 514.
- Rohin, Ivan Aleksei p., v. a. Slobotka vallaval. 17. 2. 21 a. nr. 134.
- Prorehov, Ivan Gavriili p., v. a. Petseri vallaval. 12. 1. 24 a. nr. 384.
- Saar (end. Jakovlev), Ivan Jakobi p., v. a. Petseri vallav. 14. 1. 20 a. nr. 162/4.
- Paluveer, Minna Jaani t., v. a. Narva linna pol. ülemalt 17. 8. 20 a. nr. 25300.
- Klaan, Semjon Ivani p., v. a. Meremäe vallaval. 16. 4. 25 a. nr. 224.
- Kiselev, Vassili Semjoni p., v. a. Petseri vallaval. 1. 4. 24 a. nr. 500.
- Pikser, Peeter Andrei p., v. a. Valga maak. pol. ülemalt 1923 a. nr. 395.
- Paltser, Anton Jaani p., v. a. Raudteede pol. ülemalt 1919 a. nr. 3540.
- Karemaa, Adolf Kotre p., v. a. Paju vallaval. 1924 a. nr. 105.
- Antsberg, Anna Hendriku t., v. a. Valga linna pol. ülemalt 1920 a. nr. 6306.
- Prüüs, Ann Jaagu t., v. a. Rõngu vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 3947.
- Tints, Robert Karli p., v. a. Pühajärve vallaval. 18. 12. 19 a. nr. 27.
- Uibo, Eduard Juhani p., v. a. Põlkuse vallaval. 1919 a. nr. 2.
- Närskä, Jaan Johani p., v. a. Kongota vallaval. 24. 4. 24 a. nr. 37.
- Täkker, August Karli p., v. a. Valguta vallaval. 11. 9. 20 a. nr. 505.
- Toom, Georg Johani p., v. a. Valguta vallaval. 5. 7. 21 a. nr. 602.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised tunnistused:

- Normann, Voldemar, sõjav. vab. tunnistus nr. 1363. (25049)
- Kiik, August, hobusepass nr. 152. (25049)
- Kook, Aleksander, hobusepass nr. 533. (25049)
- Soom, Priidik Joosepi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Lääne maak. rahvaväe ülemalt 6. 11. 20 a. nr. 10134. (38392)
- Kotsar, Jaan Andrese p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Sakala partisaanide polgu ülemalt 31. 3. 20 a. nr. 191-a/2686. (38783)
- Saarmann, Jüri Jüri p., laskeriista luba, v. a. Pärnu maak. pol. ülemalt 24. 5. 22 a. nr. 1019. (38784)
- Baer, Georg Aleksandri p., ajapikenduse tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt 22. 12. 23 a. nr. 34/14150. (40844)

- Rechlin**, Hermann Ernsti p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viljandi maak. rahvaväe komisjonilt 22. 5. 19 a. nr. 1. (38785)
- Tamber**, Jaan Andrese p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viljandi maak. rahvaväe kom. 15. 12. 18 a. nr. 20. (39557)
- Rookmann**, Jaan Mardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Viljandi maak. rahvaväe ülemalt 19. 10. 20 a. nr. 11685. (39550)
- Kärme**, Mihail Mitrofani p., reservitunnistus, v. a. Meriväe ekipashi ülemalt 1920 a. (39984)
- Raud**, Aleksander Johannese p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Inseneri pataljoni ülemalt 2. 5. 23 a. nr. 3137. (39986)
- Jussi**, Julius Hansu p., töövoorimehe tunnistus nr. 373. (40041)
- Janno**, Johannes Jaani p., reservitunnistus, v. a. 2. jalaväe polgu ülemalt 28. 4. 20 a. nr. 1955. (40329)
- Raud**, Voldemar, sõjav. vab. tunnistus nr. 11883. (40045)
- Somelar**, Ilja Nikita p., reservitunnistus, v. a. 1. soomusrongi ülemalt 3. 9. 24 a. nr. 139. (40341)
- Jänes**, Karl Karli p., kaitseliitlase tunnistus, v. a. Kaitseliidu Lääne maleva pealikult, nr. 52. (40673)
- Tulver**, Sofie Ado t., välispass, v. a. siseministeeriumi politsei osakonnast 29. 5. 26 a. nr. 1683/15041. (41450)
- Pütsepp**, Daniel Joosepi p., rahvaväest vab. tunnistus, v. a. 3. jalaväe rügemendi ülemalt 21. 4. 20 a. nr. 6492. (41911)
- Käär**, Paul Andrese p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Lääne maak. rahvaväe ülemalt 31. 11. 25 a. nr. 2467. (42010)
- Konstantinov**, Peeter, hobusepass, v. a. Martna vallaval. 5. 1. 21 a. nr. 496.
- Hermann**, Karl Anna p., rahvaväest vab. tunnistus, v. a. Lennuväe rügemendi ülemalt 3. 9. 24 a. nr. 2668. (41913)
- Fuk's**, Karl Jaani p., laskeriista luba, v. a. Tartu maak. pol. ülemalt 6. 8. 25 a. nr. 1622 — maksvusega 6. 8. 27 a. (41916)
- Ingländ**, Karl-August Eduardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Harju maak. rahvaväe ülemalt. (42117)
- Nõmtak**, Karl Joosepi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 5. rügemendist 26. 7. 26 a. (42123)
- Jäger**, Anton Mihkli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2. jalaväe polgu ülemalt 15. 6. 20 a. nr. 1544. (42273)
- Piiri**, Johannes Tõnise p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 6. jalaväe polgu ülemalt 10. 8. 20 a. nr. 22267. (42278)
- Teras**, Jaan Jaani p., liikmekaart, v. a. Sakalamaa maleva pealiku poolt. nr. 2023/29087. (42283)
- Miilender**, Hendrik Johani p., hobusepass, v. a. Kilingi vallaval. 10. 12. 20 a. nr. 114. (42287)
- Luker**, August Jaani p., reservitunnistus, v. a. 1. jalaväe polgu ülemalt 31. 8. 22 a. nr. 10973. (42291)
- Sokmann**, Jakob Kusta p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Võru maak. rahvaväe ja Kaitseliidu ülemalt 23. 2. 23 a. nr. 541. (42300)
- Lunge**, Albert Gustavi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 1. piiriküti pataljoni ülemalt 9. 8. 20 a. nr. 4556.
- Tammik**, Andrei Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Valga maak. rahvaväe ülemalt 1920 a. nr. 1587.
- Tonts**, Nikolai Miku p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 2-se soomusrongide rügemendi ülemalt 1925. a. nr. 36.
- Kunst**, Daavet Karli p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. S. R. diviisi inseneri osakonnast 1920 a. nr. 1597.
- Kuusik**, Gustav, hobusepass, v. a. Suigu vallaval. 4. 4. 22 a. nr. 149.
- Kuusik**, Hendrik, hobusepass, v. a. Tõstamaa vallaval. 5. 1. 21 a. nr. 73.
- Hansen**, Theodor Eduardi p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 9. jalaväe rügemendi ülemalt 16. 9. 20 a. nr. 1186.
- Treiman**, Aleksander, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Saare maak. rahvaväe ülemalt 1. 11. 20 a. nr. 1864.
- Önnis**, Jüri, sõjav. vab. tunnistus, v. a. Saare maak. rahvaväe ülemalt 8. 4. 20 a. nr. 39/1959.

KUULUTUS.

Lasnamäe jsk. politsei abikomissar Tallinnas annab teada, et 28. jaanuaril 1927 a. kell 10 hommikul müüakse S. Tartu mnt. 81

enampakkumisel

A-S. „Dvigateli“ vabriku päralt olev varandus, mis koosneb 37 viljasorteerimise masinast, 3 tammepuust puhvetikapist, 6 tammepuust kirjutuslauast, 3 kasepuust kirjutusmasinalauast, 7 jääkapist ja 1 maasõidu vankrist, hinnatud 710.000 marga peale, 1925 a. kapitalimaksu sissenõudmiseks.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval koha peal. Pakkum. algab hinnatud summast. 18. jaanuaril 1927 a. Nr. 2199.

E. Känd.

Lasnamäe jsk. politsei abikomissar Tallinnas.